

Jaarverslag 2024

**Samen
in actie**

Inhoudsopgave

- 5** Voorwoord
Een beweging die zacht is én sterk
- 6** Samen... gemeenschapskracht
We bouwen de brug terwijl we er op lopen
- 8** Interview
Je blijft niet op je eigen eilandje
- 10** Samen... leren
Leren vanuit ervaring, met ruimte voor vertraging
- 12** Samen... uitwisselen
De samenhang binnen het netwerk versterken
- 14** Samen... onze stem laten horen
Omdat ieder mens recht heeft op een menswaardig bestaan
- 16** Financieel overzicht
Netwerk DAK in 2024
- 18** Partners
Onze partners

Een beweging die zacht is én sterk

Een wat klamme zomeravond. Een groep mensen die allesbehalve vanzelfsprekend met elkaar aan tafel zit. Dak- en thuisloze stadsgenoten, samen aan het eten bij een straatpastoraat. En dan na het eten: een concert van een pianist. Muisstil werd het. Alsof de muziek even alle muren brak. “We verzachtten allemaal,” vertelde de straatpastor. “We waren weer even samen mens.”

Dat beeld heeft me het afgelopen jaar niet losgelaten. Want juist in een tijd waarin verdeeldheid groeit, mensen kwetsbaar gemaakt worden door systemen en zich steeds vaker alleen moeten zien te redden, bouwen we samen aan een andere beweging. Een beweging van verbondenheid, van nabijheid, van samen optrekken.

Saamhorigheid geeft kracht

2024 liet ook in ons netwerk zien hoeveel er mogelijk is als we samen werken. Als we elkaar opzoeken, als we ervaringen delen, als we leren van elkaars praktijk. In trainingen, leergemeenschappen, werkbezoeken en intervisiegroepen zagen we het steeds terug: de saamhorigheid geeft ons kracht.

Als netwerk zijn we niet alleen een plek van ontmoeting, maar ook van beweging. Actiegericht: in het helpen, ondersteunen, aan de kaak stellen.

Maar net zo goed relationeel: we bouwen aan iets wat standhoudt. Aan langdurige relaties waarin vertrouwen kan groeien. Waarin we niet alleen reageren op wat nú nodig is, maar ook samen leren hoe het anders kan. En hoe we daar kracht in krijgen.

We hebben elkaar nodig

We zagen in 2024 hoeveel kracht er in ons netwerk zit. Kracht om te dragen, te leren, te lachen, te zuchten. Kracht om vol te houden als het moeilijk is, én om samen te vieren als er iets lukt. Dat is voor ons wel de grootste vrucht van dit jaar: de saamhorigheid die ontstaat. Zo belangrijk, want we hebben elkaar nodig. Om koers te houden, om nieuwe paden te vinden, om niet te verharden. We kunnen samen een beweging maken die zacht is én sterk. Die hoop geeft, soms tegen de stroom in.

Veerle Rooze
Directeur

We bouwen de brug terwijl we erop lopen

In leergemeenschappen wordt samengewerkt rond belangrijke en urgente thema's uit het werkveld die om doordenking en verdieping vragen.

Inspelen op maatschappelijke verandering

In de afgelopen jaren zagen we het werk steeds meer onder druk komen te staan: maatschappelijke ontwikkelingen maken het werk van inloophuizen en straatpastores urgenter dan ooit. Een terugtrekkende overheid en toenemende sociale uitsluiting zetten de herbergzaamheid van onze samenleving onder druk. Dit vraagt veel – van medewerkers, van organisaties en van de gemeenschap. Het stelt ons ook voor meer strategische vragen: rond de positionering en zichtbaarheid van ons werk én rond het versterken van de gemeenschapskracht van lokale gemeenschappen.

'We voelen ons samen verantwoordelijk'

"In deze leergemeenschap bouwen we samen de brug terwijl we erop lopen. We bespreken strategische thema's, ontwikkelen plannen en zoeken naar nieuwe wegen. Het is inspirerend om dat met andere leidinggevendenden te doen. We delen het besef dat er grotere vragen zijn waarvoor we samen verantwoordelijkheid voelen."

Joost van den Bogert, pastoraal manager Stem in de Stad Haarlem
Deelnemer leergemeenschap Positioneren

Wat is een leergemeenschap?

Sommige vragen en uitdagingen zijn te groot om niet gezamenlijk op te pakken. In leergemeenschappen werken mensen uit het netwerk samen rond urgente thema's. Binnen die leergemeenschappen combineren we reflectie, onderzoek en experiment, altijd verbonden aan de eigen werkpraktijk. Twee van deze leergemeenschappen zijn bovendien gekoppeld aan meerjarige actietheoretische onderzoeken. Onderzoek dat vormgegeven en uitgevoerd wordt samen met mensen van de praktijk.

Urgente thema's – veiligheid, zelfzorg en besturen

In 2024 zijn er actieve leergemeenschappen rond de thema's **Veiligheid, Zelfzorg, Besturen** en **Positioneren**.

De thema's raken aan de kern van ons werk en zijn tegelijk uiterst actueel. De inzichten en dilemma's die we onderweg tegenkomen, benutten we actief in onze trainingen, opleidingen en coaching.

'Ik word bewust van mijn rol in de gemeenschap'

"Als bestuurslid ben ik eindverantwoordelijk voor het voortbestaan van de organisatie. Maar ik wil daarbinnen zoveel mogelijk ruimte geven aan initiatieven van onderop. In de leergemeenschap word ik gedwongen om daar hardop op te reflecteren."

Dick Jansen, voorzitter Kerk & Buurt Westerpark
Deelnemer leergemeenschap Besturen

In 2024 ...

...zijn er in totaal vier leergemeenschappen actief met 48 deelnemers van 44 organisaties. Zij werkten samen tijdens 14 werkdagen en twee tweedaagse.

‘Je blijft niet op je eigen eilandje’

Pieter, oud-vrijwilliger bij het Annahuis en nu in opleiding tot professioneel ervaringsdeskundige, bracht in de leergemeenschap over veiligheid zijn ervaringskennis in.

“Ik weet hoeveel onmacht je kan voelen om onveilig gedrag te vertonen.”

Waarom is een leergemeenschap belangrijk?

“In een leergemeenschap verbind je je met mensen met allerlei achter-gronden en perspectieven, je blijft niet op je eigen eilandje. Voor een complex thema als dit is het gewoon nodig om het heel breed te bekijken. Je leert van elkaar, ontdekt overeenkomsten, maar ook verschillen in perspectief.”

Wat voegt ervaringskennis toe?

“Ik heb zelf lange tijd gekampt met psychische problemen, waaronder ook psychoses. Ik ken het thema dus van allerlei kanten. Als inloper en client, als vrijwilliger en inmiddels ook als professional. Ik weet hoe belangrijk veiligheid is in het inloophuis, maar ik weet ook hoeveel onmacht je

als bezoeker kan voelen om onveilig gedrag te gaan vertonen. Door je ziektebeeld of verslaving kán je soms niet anders. De onmacht om onveilig te zijn voor anderen, hoe ga je daar mee om? Je wilt iemand ook niet laten vallen. Dat is een vraag waar soms geen antwoord op is.”

“Als je als team sterk staat en veiligheid uitstraalt, dan heb je al een hoop gewonnen. Dan voelen mensen zich op hun gemak.”

Wat kan een inloophuis daarin betekenen?

“Balans houden tussen enerzijds duidelijke grenzen, en aan de andere kant empathie en vriendelijke mildheid. Daar gaat het om. Ik denk dat vriendelijkheid ook een kwetsbaarheid, een valkuil, kan zijn. Het is belangrijk om duidelijke grenzen te hebben. Om te weten: hoe steunen we elkaar als team en hoe blijven

we sterk staan als er een hoop op ons afkomt. Als dat er niet is dan raak je overspoelt, krijg je onduidelijkheden. Dan kan je situaties niet meer goed aanpakken en komen er incidenten. Als je als team sterk staat en veiligheid uitstraalt, dan heb je al een hoop gewonnen. Dan voelen mensen zich op hun gemak.”

Wat is iets unieks dat jij hebt ingebracht?

“Ik vind het vanuit mijn ervaring bijvoorbeeld belangrijk om te benoemen dat mensen met een psychose lang niet altijd gevaarlijk en agressief zijn, dat ze vaak helemaal geen incidenten maken. Dat is een stigma dat overal heerst in de samenleving, ook in de hulpverlening. Ik geloof dat de-stigmatiserend

werken er voor zorgt dat er minder incidenten komen. Door een stigma voelen mensen zich afgewezen, onbegrepen, en raken ze gefrustreerd. Door de-stigmatiserend te werken voorkom je problemen in de toekomst.”

Wat neem je zelf mee uit de leergemeenschap?

“Ik voelde me echt groeien als mens. Ik heb het nog nooit eerder gedaan, mijn ervaring delen in zo’n setting. Het voelde waardevol om een bijdrage te kunnen leveren. Tijdens de tweedaagse moest in denken aan de jaren dat ik vrijwilligerswerk heb gedaan bij het Annahuis.

Dat heb ik toch mooi gedaan, dat mag ik niet vergeten. Om dit te hebben opgebouwd uit een situatie waarin ik toch een paar jaar ziek thuis heb gezeten. Ik voel dat de mensen mijn bijdragen waardeerden, dat geeft me vertrouwen.”

Leren vanuit ervaring, met ruimte voor vertraging

Relationeel werken vraagt om aandacht, tijd en reflectie. Leren gaat het beste in een gemeenschap: daarmee benutten we niet alleen de praktijkkennis van elkaar – kennis die in de dagelijkse praktijk is gevormd en beproefd – maar ook de gezamenlijke reflectiekracht.

Aansluiten bij de praktijk

Ervaringen en verhalen van anderen kunnen spiegelend zijn; ze zijn krachtig voor het verdiepen en aanscherpen van de eigen inzichten en kennis.

In 2024 hebben we daarom vooral ingezet op het ontwikkelen van trainingen die nauw aansluiten bij de eigenheid en praktijk van het dagelijks werk. Werken vanuit een relationele benadering vraagt om een heel eigen aanpak. Het geheim daarvan is dat trainingen niet worden gemaakt op basis van wat je denkt dat goed is voor de praktijk, maar wat in de praktijk al doende al ontwikkeld is. Er is veel aandacht besteed aan de toepasbaarheid van het geleerde in de eigen werksituatie. Zo zorgen we ervoor dat relationeel werken niet alleen een concept blijft, maar echt in de praktijk tot leven komt.

In 2024 ...

...ontwikkelden we de Cursus sociale veiligheid (2 werkdagen), Training Omgaan met ongewenst gedrag en de-escalatie in het present werken (3 werkdagen), Supervisorische training zelfzorg (4 werkdagen), intervisie (driemaandelijks), Basiscursus Relationeel werken (9 werkdagen).

In totaal waren er in 2024 59 deelnemers die naast deelname ook meehielpen met het verder aanscherpen en ontwikkelen van de cursussen.

‘Veiligheid een integrale plek in de organisatie’

“Veiligheid begint bij vertrouwen in elkaar. Dat je altijd weet: ik sta er niet alleen voor. Een belangrijk vraagstuk is: hoe geef je veiligheid een integrale plek in de organisatie, zodat we op een leuke manier reflectie en betrokkenheid kunnen versterken.”

Truus Vogelzang, coördinator inloophuis Tiel
Deelnemer training ‘Omgaan met ongewenst gedrag en de-escalatie in het present werken’

‘Echt goed luisteren, zien en voelen’

“Het belang van vertragen. Dat heb ik geleerd in deze cursus. Echt goed luisteren, observeren, zien en voelen.”

Behrooz, coördinator
Team Aandacht Pauluskerk
Deelnemer Basiscursus
Relationeel werken

De samenhang binnen het netwerk versterken

Door bij elkaar in de keuken te kijken, kennis en ervaringen te delen en actief met elkaar mee te denken, versterken we niet alleen elkaars werk, maar ook de samenhang binnen het netwerk. Op allerlei manieren en in allerlei vormen vindt er uitwisseling plaats.

Het veld in

Het netwerk van straatpastores ging twee keer op werkbezoek: bij het straatpastoraat in Ede en dat van Den Haag. Twee dagen waarop uitwisseling en samen leren centraal stonden: rond uitvaarten, community building en de organisatiekracht van de eigen organisatie.

Op andere manieren in gesprek

Twee organisaties uit Apeldoorn gingen op reis naar Amsterdam. Het doel elkaar beter leren kennen en ook de onderlinge samenwerking versterken. Zwanine Siedenburg (Walk of Life en drugspastor) had een verbindende wandeling georganiseerd dwars door het centrum van Amsterdam. Een wandeling die door meer organisaties in het netwerk gelopen kan worden om eens op een andere manier in gesprek te raken!

In 2024 ...

...werd er uitgewisseld tijdens de kennissessie Beeldvorming en stigmatisering, kennissessie Outreachend werk, kennissessie beginnende straatpastores, online spreekuur Fondsenwerving, en in de werkgroep Armoede en de werkgroep Dak- en thuisloosheid. Er sloten in totaal deelnemers van een kleine 60 organisaties aan.

'Herkenning geeft vertrouwen en rust'

"Het contact met andere straatpastores die net begonnen zijn, is ondersteunend en ontspannend. Het is fijn dat je kan delen waar je mee worstelt en dat die worstelingen helemaal niet uniek blijken te zijn....! De herkenning gaf me vertrouwen en rust."

Jan-Job ten Hoorn, straatpastor Open Hof Groningen. Deelnemer Kennissessie beginnende straatpastores

'Benutten van de kennis die er samen is'

"Ik merk dat er soms maar een klein duwtje nodig is of gewoon wat gezamenlijke denkkraft. Dan kunnen mensen al snel zelf verder. Het leuke van het spreekuur is dat we de kennis die er samen is, ook echt benutten. Er worden veel ervaringen uitgewisseld. Onderling is er veel te leren!"

Tamara van Strijp, fondsenwerver
Begeleider spreekuur Fondsenwerving

De noodzaak van een lerende praktijk

In de leergemeenschappen, trainingen en uitwisselingen zoeken we naar verdieping en delen we kennis. Dat gebeurt vaak in kleine groepen, die intensief bij elkaar komen. Deze kennis delen we op een laagdrempelige manier ook met het bredere netwerk!

Netwerkdag

Bijna 200 mensen uit het hele land zochten samen naar manieren om in verbinding te staan. Met 'lessons learned', hoopvolle verhalen, uitwisseling, ontmoeting en vrolijkheid. Het plenaire programma had het thema 'Bouw aan de kracht van gemeenschap', wat werd verdiept in 16 verschillende workshops. Een aantal workshops zijn georganiseerd in samenwerking met leergemeenschappen. Organisaties die hebben meegedaan met het gezamenlijke onderzoek delen de manieren dat zij met dit thema aan de slag zijn gegaan in hun praktijk. Ze delen niet alleen wat er goed ging, maar ook de dilemma's die hier bij kwamen kijken.

Ondernemerschap in het netwerk

Door kennis te delen stimuleren we ook graag ondernemerschap in het netwerk. Bijvoorbeeld tijdens de netwerkdag bij de workshop 'Luistergroepen: zelfzorg in samen-zorg'. De Luistergroepen in Amsterdam hebben zelf een model ontwikkeld dat ze hebben getoetst in de praktijk. Nu zijn ze op zoek naar samenwerking. Naar aanleiding van de workshop hebben zij inmiddels contact met verschillende andere organisaties in het netwerk. De energie die er in het netwerk is, stimuleert ook anderen!

Altijd urgentie, nooit pauze

“Wat mij enorm opvalt, is hoe druk de praktijk van inloophuizen en straatpastoraat is. Er is altijd urgentie. Daardoor is er vaak weinig ruimte voor reflectie,” meent Thijs Tromp. Hij legt uit waarom onderzoek een cruciaal onderdeel is van relationeel werken.

Waarom ben je als onderzoeker betrokken bij ons werkveld?

“Beide onderzoeken zijn ontstaan vanuit een praktijkvraagstuk en staan ook ten dienste van de praktijk. Centraal in onze manier van onderzoeken is dat we het onderzoek vormgeven en uitvoeren samen met mensen van de praktijk.”

Waarom is dit belangrijk?

“Wat mij enorm opvalt, is hoe druk de praktijk van inloophuizen en straatpastoraat is. Er is altijd urgentie, altijd iets dat er tussendoor komt, ook op de relaxmomenten. Daardoor is er vaak weinig ruimte voor reflectie. Onderzoek is nodig om die afstand van de praktijk wel te nemen.”

Waar zie je kansen voor de toekomst?

“Eén van de dingen die mij heeft verrast, is hoeveel thema's er in het werkveld zijn die om reflectie vragen. In een gesprek van één uur komen er minstens tien urgente thema's op tafel. Dat geeft aan dat er veel te doen is.”

In 2024 ...

... zijn er twee onderzoeken gedaan binnen het werkveld van inloophuizen, straatpastoraat en diaconaat. Eén gaat over zingeving in inloophuizen en het tweede over relationeel werken en veiligheid.

Omdat ieder mens recht heeft op een menswaardig bestaan

In ons werk in inloophuizen en op straat zien we dagelijks de gevolgen van beleid dat mensen kwetsbaar maakt.

Als lokale organisaties fungeren we als barometers van de samenleving – we merken als eerste hoe maatschappelijke systemen mensen buitensluiten. Hoewel we geen politieke stem hebben, willen we wel een geluid laten horen: ieder mens is van waarde en heeft recht op een menswaardig bestaan.

Krachten bundelen *Benutten van de kennis die we samen tot*

Nu de humaniteit steeds vaker onder druk staat, zetten we in op het bundelen van onze krachten: met mensen die ervaring hebben met het leven op straat, met mensen die in een situatie van armoede leven, met straatpastores en met inloophuizen waar veel mensen komen die in een kwetsbare situatie terecht zijn gekomen. We willen daarbij speciale aandacht en organisatiekracht ontwikkelen voor die situaties waar de humaniteit in het geding is.

Onze stem oefenen

We bundelen krachten en oefenen onze stem: in 2024 door het uitbouwen van de samenwerking met landelijke coalities, door het opzetten of actief meedoen met campagnes en het betrekken van lokale organisaties uit ons netwerk daarbij. En vooral: door de gemeenschappen van mensen met ervaringskennis in ons netwerk op te zoeken en te verkennen hoe we daar ruimte voor kunnen maken.

Dakloosheid voorbij!

Een groeiend aantal organisaties uit ons netwerk raakt betrokken bij de activiteiten van de Coalitie Dakloosheid Voorbij! Omdat de hulp die we bieden, toch altijd echt 'hulp onder protest' is. Structurele veranderingen zijn zo nodig.

In 2024 ...

...deden 16 lokale organisaties mee met de campagne 'Huiskamer zonder dak', die aandacht vroeg voor meer urgentie op het woonbeleid. Ook waren we onderdeel van de campagne 'Kijk niet weg, kijk om' die we ontwikkelden samen met Cordaid en Sheltersuit Foundation. Met 33 organisaties uit ons netwerk ontwikkelden we de kerstcampagne 'Plaats Genoeg'.

'Ik ben de stem van mensen die soms bang zijn om te spreken'

Kenia (49) is een vrijwilliger bij het Wereldhuis in Den Haag, een community voor en door mensen zonder papieren. Na maanden van onzekerheid heeft ze eind oktober een verblijfsvergunning gekregen.

De afgelopen maanden was de onzekerheid het zwaarst. Door elke dag in het Wereldhuis te zijn, bleef ik op de been. Anders was ik gek geworden. Ik kook met veel plezier voor iedereen en ik help met vertalen.

Terwijl ze in onzekerheid zat over haar verblijfsvergunning, deed ze wel actief mee in de landelijke campagne 'Plaats Genoeg' die door 33 organisaties, gefaciliteerd door Netwerk DAK, is opgezet. Begin februari overhandigde ze ruim 2.500 kerstkaarten aan de Kamercommissie Asiel en Migratie. "Ik vind het belangrijk om de stem te zijn van de mensen die zo vaak niet gehoord worden. Ik wil daarom mee doen en mijn verhaal vertellen. Ik hoop dat anderen daarmee geholpen worden. Ik ben de stem van al die mensen die soms bang zijn om te spreken. Maar we zijn met veel, op allerlei plaatsen."

Zie voor meer informatie over de actie 'Plaats genoeg': www.plaatsgenoeg.nl

Netwerk DAK in 2024

Netwerk DAK bestaat al ruim 35 jaar en verbindt zo'n 150 lokale organisaties. We geloven in relationeel werken vanuit de presentie – dat vraagt reflectie, samenwerking en kennisdeling.

Bestuursleden (d.d. 31 december 2023)

Paul van Hattem, voorzitter
Eelco Rommens, penningmeester
Norbert van Berckel, bestuurslid
Nienke van Dijk, secretaris

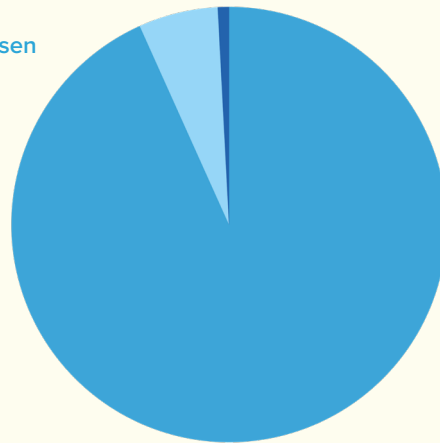
Medewerkers

Bart Eigeman, projectleider
Leren en Innovatie
Jasmijn Olk, communicatiemedewerker
Meta Floor, projectleider Luisterkracht
Naomi van Berkel, projectleider
Netwerkontwikkeling
Veerle Rooze, directeur

Contributies
en donaties
€ 26.383

Giften
€ 3.700

Bijdragen fondsen
en stichtingen
€ 417.238

Financieel overzicht

Baten

Totaal: € 447.321

Lasten

Totaal: € 445.346

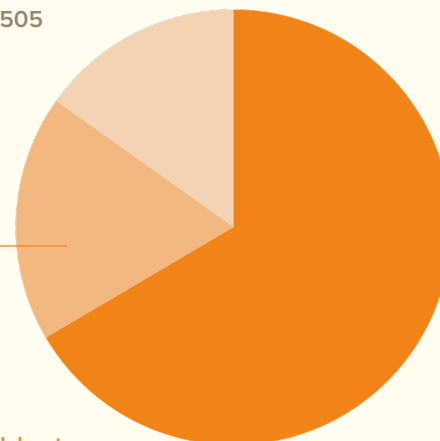
Algemene kosten:
€ 67.505

Activiteiten:
€ 81.552

Personeelskosten:
€ 296.289

Activiteiten bestaan uit:

Trainingen: € 13.114
Bijeenkomsten: € 10.323
Luisterkracht: € 45.170
Overige activiteiten: € 12.945

Netwerk DAK is aangesloten bij de Coalitie "Eén tegen eenzaamheid", de Landelijke Armoedecoalitie, werkt samen in het samenwerkingsverband Dakloosheid voorbij! en is lid van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV).

Onze partners

Het werk van Netwerk DAK wordt gesteund met hulp van de volgende fondsen. Wij danken hen heel hartelijk voor hun bijdrage.

dioraphte

Cordaid

**oranje
fonds**

**kerk
in actie**

Netwerk DAK is een
Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).
KvK-nummer: 30236372
RSIN-nummer: 819028204

Op de hoogte blijven?

Meld je aan voor de maandelijkse nieuwsbrief
en volg ons op [Linkedin](#).

Mariahoek 17
3511 LG Utrecht
06 37 192 976
info@netwerkdak.nl
www.netwerkdak.nl
NL19 INGB 0005 9952 48